

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROSISTEMA

**BENDRA
MOKĖJIMŲ
EURAIS ERDVĖ
(SEPA):**

◀ **INTEGRUOTA MAŽMENINIŲ
MOKĖJIMŲ RINKA** ▶

29

EURO

TURINYS

Pratarmė	5
Įvadas	6
1. Bendros mokėjimų eurais erdvės (SEPA) kūrimas	7
> SEPA apžvalga	7
> Kodėl SEPA?	10
> Bankų sektoriaus iniciatyvos	11
> Įgyvendinimo etapai	14
2. SEPA įtaka suinteresuotosiems šalims	15
> Privatiems klientams	16
> Prekybininkams	16
> Įmonėms	17
> Bankams	17
> Infrastruktūros valdytojams	18
3. SEPA sudedamosios dalys	19
> SEPA mokėjimo priemonės	19
> SEPA infrastruktūros	24
> Standartizavimas	25
> Teisinis pagrindas	26
4. SEPA ir Eurosistema	27
> Eurosistemos SEPA vizija	27
> Pagrindiniai Eurosistemos siekiai	27
> SEPA sukūrimo užtikrinimas	28
> Ilgalaikiai Eurosistemos lūkesčiai	29

Jean-Claude Trichet

PRATARMĖ

Įgyvendinus SEPA, visi mokėjimai eurais bus laikomi vietiniais mokėjimais.

2002 m. išleidus eurų banknotus ir monetas, vartotojai gali viena ir ta pačia valiuta atsiskaityti grynaisiais visoje euro zonoje. Dabar pats laikas vartotojams sudaryti sąlygas atlikti mokėjimus iš vienos sąskaitos elektroniniu būdu tomis pačiomis sąlygomis visoje euro zonoje nepriklausomai nuo jų įsikūrimo vietos. Kad taip įvyktų, įvairios dabartinės mažmeninių mokėjimų rinkos euro zonoje susijungs ir susikurs viena rinka – bendra mokėjimų eurais erdvė (*Single Euro Payments Area* – SEPA). Bendroje mokėjimų eurais erdvėje visi mokėjimai eurais bus laikomi vietiniais mokėjimais, todėl išnyks dabartinis skirstymas į nacionalinius ir tarptautinius mokėjimus. Norint tai pasiekti reikia ne tik keisti bankų sektorių, bet ir vartotojų įpročius visose euro zonos šalyse.

Tokie pokyčiai reikalingi pereinant prie labiau integruotos mokėjimų rinkos, kuri garantuotų didelę ekonominę naudą. SEPA ne tik teiks daugiau palyginamų paslaugų, bet ir skatins konkurenciją bei naujoves. Ši nauja integruota konkurencinga rinka bus naudinga kredito įstaigoms ir kitiems mokėjimo paslaugų teikėjams, sugebantiems pasinaudoti naujomis technologijomis ir pasiūlyti klientams papildomų paslaugų. Svarbu, kad SEPA projektas nebūtų laikomas tik vienkartinė operacija, bet būtų suvokiamas kaip nuolat tobulinamas projektas, skatinantis Europos integraciją, siekiantis pagerinti visus euro zonos mažmeninių mokėjimų rinkos aspektus. Be to, SEPA labai prisidės prie Lisabonos strategijos įgyvendinimo. Jos tikslas – skatinti konkurencingumą ir užtikrinti nenutrūkstamą Europos ekonomikos vystymą. SEPA projektas yra svarbi Europos bendrosios rinkos dalis, todėl jam būtina visų suinteresuotųjų šalių parama. Eurosistema ypač remia SEPA projektą.

SEPA stiprins Europos integraciją.

SEPA skatins konkurenciją, naujoves ir pagerins sąlygas klientams.

Jean-Claude Trichet

Europos centrinio banko pirmininkas

ĮVADAS

Po Europos ekonominės bendrijos įkūrimo 1958 m. galima išskirti keletą svarbių įvykių, padėjusių kurti integruotą Europos finansų rinką. Svarbiausi iš jų buvo euro įvedimas 1999 m. ir grynujų pinigų pakeitimas euro zonos šalyse 2002 m. Mažiau pastebimas, bet taip pat labai svarbus įvykis buvo centrinių bankų didelės vertės mokėjimų sistemos TARGET paleidimas 1999 m. sausio 1 d. ir TARGET2 – 2007 m. TARGET2 yra finansų sistemos eurais pagrindas ir Eurosistemos bendros pinigų politikos įgyvendinimo priemonė. SEPA projektas – tai dar vienas svarbus žingsnis glaudesnės Europos integracijos link. SEPA suteiks klientams galimybę atlikti mokėjimus negrynaisiais eurais iš vienos banko sąskaitos naudojant bendras mokėjimo priemones kiekvienam gavėjui, įsikūrusiam bet kurioje euro zonos vietoje. Visi mažmeniniai mokėjimai eurais bus vidaus mokėjimai. Euro zonoje jie nebus skirstomi į nacionalinius ir tarptautinius.

2002 m. bankų sektorius ėmėsi šio ambicingo projekto ir įkūrė Europos mokėjimų tarybą (EMT). EMT rengia naujas mokėjimų eurais taisykles ir procedūras. Šiam darbui ji pasitelkia ne tik euro zonos, bet ir kitų Europos Sąjungos (ES) valstybių, Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos ir Šveicarijos suinteresuotuosius dalyvius. Taigi euro zonai nepriklausančios kredito įstaigos ir mokėjimo paslaugų teikėjai turės galimybę dalyvauti mokėjimų eurais sistemose. Jos galės pritaikyti SEPA standartus bei praktiką ir prisidėti kuriant bendrą mokėjimo paslaugų rinką.

Šioje brošiūroje apžvelgiamas SEPA projektas. Eurosistema – Europos centrinis bankas (ECB) ir euro zonos nacionaliniai centriniai bankai – atsako už sklandų mokėjimo sistemų darbą euro zonoje, todėl ji skiria ypač daug dėmesio SEPA sukūrimui euro zonoje. Taigi šioje brošiūroje daugiausia dėmesio skiriama euro zonai.

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

> SEPA APŽVALGA

SEPA – TAI:

> erdvė, kurioje privatūs klientai, įmonės ir kiti ūkio subjektai nepriklausomai nuo jų buvimo vietos galės siųsti ir gauti vietinius ir tarptautinius mokėjimus eurais, jiems taikant vienodas pagrindines sąlygas, teises ir įsipareigojimus.

SEPA TIKSLAS:

> stiprinti Europos integraciją, kuriant bendrą mažmeninių mokėjimų rinką. Bendra visų mokėjimų eurais rinka skatins konkurenciją ir naujovių kūrimą, todėl klientams bus teikiamos geresnės paslaugos.

SEPA – TAI IR:

- > bendroji valiuta;
- > bendros mokėjimų eurais priemonės – kredito pervedimai, tiesioginis debetas ir mokėjimai kortelėmis;
- > efektyvi mokėjimų eurais vykdymo infrastruktūra;
- > bendri techniniai standartai;
- > bendra verslo praktika;
- > suderinta teisinė bazė;
- > nuolat kuriamos naujos paslaugos klientams.

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

KURIANT SEPA, BŪTINAS VISŲ SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ BENDRADARBIAVIMAS

> **Europos bankų sektorius** atsakingas už mokėjimo sistemų pertvarkymą euro zonoje. Trumpu laikotarpiu šis pertvarkymas gana daug kainuos, tačiau vidutiniu ir ilgu laikotarpiais Europos bankų sektorius turės naudą dėl mažesnių mokėjimų sąnaudų ir galimų naujų pajamų srautų. Siekiant koordinuoti pastangas, bankų sektoriuje buvo įkurtas sprendimų priėmimo organas, kuris vadovauja SEPA projektui. Šis organas – tai Europos mokėjimų taryba (EMT), kurią sudaro 74 Europos bankai ir bankų asociacijos, įskaitant 3 Europos kredito sektoriaus asociacijas ir Euro bankų asociaciją. Be to, EMT nariai yra ES, Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos ir Šveicarijos atstovai, kurių darbo sritis – mokėjimai eurais šiose šalyse.

www.europeanpaymentscouncil.eu

> **Europos tarpuskaitos ir atsiskaitymų sektorius.** Jo tikslas – užtikrinti, kad, naudojant SEPA mokėjimo priemones, būtų galima pasiekti kiekvieną lėšų gavėją euro zonoje. Šiame darbe aktyviai dalyvauja ir įvairūs infrastruktūros valdytojai, tokie kaip automatizuotos tarpuskaitos namai ir mokėjimo kortelių operacijų apdorojimo įmonės. Europos automatizuotos tarpuskaitos namų asociacija (*European Automated Clearing House Association – EACHA*) sukūrė procedūras, užtikrinančias infrastruktūros suderinamumą, o Euro bankų asociacija sukūrė sistemą STEP2 – pirmuosius visos Europos automatizuotos tarpuskaitos namus (*pan-European automated clearing house – PEACH*), skirtus tarptautinių ir nacionalinių mažmeninių mokėjimų eurais tarpuskaitai.

www.abe.org

> **Euro zonos įmonės** (akcinės bendrovės, prekybininkai, mažos ir vidutinės įmonės) dalyvauja kuriant paslaugas, skirtas mokėjimų procesui automatizuoti. Šios paslaugos – tai ir sąskaitų pateikimas, pateiktų ir apmokėtų sąskaitų sutikrinimas, ir pagalba užtikrinant automatizuotą nenutrūkstamą (nuo pradžios iki pabaigos) visų mokėjimų apdorojimą. Jos mažina mokėjimų atlikimo ir jų gavimo sąnaudas, nes vykdant mokėjimus nereikia tvarkyti popierinių dokumentų ar naudoti rankų darbo. Įmonių vyriausieji finansininkai yra susivieniję į Europos didelių įmonių vyriausiųjų finansininkų asociacijas (*European-Associations of Corporate Treasurers – EACT*).

www.eact.eu

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

- > **Viešojo administravimo įstaigos** ir **privatūs klientai** naudosis naujomis SEPA mokėjimo priemonėmis. Valdžios ir viešojo administravimo įstaigos atlieka ypač daug mokėjimų (nacionalinių ir tarptautinių), susijusių su pensijomis, socialiniu draudimu ir mokesčiais. Todėl reikia, kad viešojo administravimo įstaigos prisiimtų aiškius įsipareigojimus. Ekonomikos ir finansų ministrų taryba (ECOFIN taryba) ne kartą pabrėžė labai pritarianti SEPA kūrimui.

www.consilium.europa.eu

SEPA projekte dalyvauja šios **valdžios įstaigos**:

- > **Eurosistema**, keliuose leidiniuose pabrėžusi su šiuo projektu susijusius lūkesčius ir atidžiai stebinti SEPA kūrimo pažangą bei eigą;
- > **Europos Komisija**, sukūrusi strategiją vidaus rinkos barjerams panaikinti ir jos taisyklėms supaprastinti (pavyzdžiui, ji pasiūlė Mokėjimo paslaugų direktyvos (MPD) projektą, kurį 2007 m. patvirtino Europos Parlamentas ir Taryba);
- > Tikimasi, kad ir **nacionalinės valdžios įstaigos** vis aktyviau dalyvaus projekte ir pirmosios pradės taikyti SEPA mokėjimo schemas.

www.ecb.europa.eu
www.ec.europa.eu/internal_market

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

> KODĖL SEPA?

Šiuo metu euro zonos ekonomika negali pasinaudoti visa bendrosios rinkos teikiama nauda.

Šiuo metu euro zonos ekonomika negali pasinaudoti visa ekonominės ir pinigų sąjungos teikiama nauda. Klientai susiduria su sunkumais, atlikdami mažmeninius mokėjimus į kitas euro zonos šalis, nes dažnai šie mokėjimai vykdomi naudojant skirtingą mokėjimo formatą ir užtrunka ilgiau. Kol taip yra, euro negalima laikyti visiškai įvesta bendrąja valiuta.

Nors 1999 m. įvesti eurai ir sukurta bendra didelės vertės mokėjimų eurais sistema TARGET (TARGET2), nedidelės vertės (t. y. mažmeniniai) elektroniniai mokėjimai visoje euro zonoje ir toliau atliekami nevienodai. Apskritai mokėjimo priemonių skaičius ir įvairovė, standartai ir infrastruktūra mažmeniniams mokėjimams atlikti nuo euro įvedimo iš esmės nepasikeitė. Tokiomis sąlygomis daug tarptautinių mokėjimų darančios įmonės priverstos turėti banko sąskaitas daugelyje šalių, kuriose turi verslo reikalų. Nacionaliniai teisės aktai dar labiau komplikuoja tarptautinį verslą, nes verslo partneriams gali tekti susidurti su atskirose šalyse, kuriose jie turi verslo reikalų, taikomomis skirtingomis taisyklėmis ir reikalavimais.

Toks susiskaidymas daro neigiamą įtaką ne tik tarptautiniams, bet ir nacionaliniams mokėjimams eurais, nes trukdo kurti naujoves ir konkuruoti visoje euro zonoje. Sukūrus bendrąją rinką, bus galima taikyti naujoves nepriklausomai nuo verslo šalies.

Ilgainiui atskiras Europos mažmeninių mokėjimų rinkas pakeis viena konkurencinga euro zonos rinka.

Taigi SEPA tikslas – kurti integruotą, konkurencingą ir šiuolaikišką mažmeninių mokėjimų rinką visiems mokėjimams negrynaisiais eurais. Ji ilgainiui visa be išimties bus tvarkoma tik elektroniniu būdu. Todėl SEPA bus naudinga visiems klientams.

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

> BANKŲ SEKTORIAUS INICIATYVOS

Pereidamas prie SEPA, bankų sektorius daugiausia dėmesio skyrė SEPA mokėjimo priemonių kūrimui. Pirma, bankų sektorius sukūrė naujas mokėjimo schemas kredito bei tiesioginio debeto pervedimams ir parengė mokėjimo kortelėmis aprašą. Antra, nustatė pagrindinių mokėjimo operacijų apdorojimo infrastruktūros principus ir svarstė standartizavimo klausimus. Šios priemonės padėjo greičiau įdiegti naujas bendras mokėjimo priemones euro zonoje. Nors iš pradžių daugiausia buvo dirbama tarpbankinėje srityje, 2008 m. bankų sektorius pradėjo nagrinėti, kaip pagerinti mokėjimo operacijų vykdymą tarp bankų ir klientų, t. y. klientas–bankas ir bankas–klientas srityse.

Bankų sektoriaus pasiūlytas **naujas mokėjimo priemonės** klientams reglamentuos naujos mokėjimų eurais taisyklės, procedūros ir standartai.

EMT sukūrė SEPA kredito pervedimo schemas ir SEPA tiesioginio debeto schemų taisykles, taip pat SEPA mokėjimo kortelėmis aprašą, pagal kuriuos bankai gali kurti SEPA mokėjimo produktus.

Kredito pervedimams ir tiesioginiam debetui buvo sukurtos bendros schemas, suteikiančios klientams galimybę siųsti ir gauti eurų pervedimus iš ir į bet kurio partnerio sąskaitą euro zonoje. Šios schemas aprašytos taisyklių rinkinyje, kurį sudaro tokiems mokėjimams eurais taikomos taisyklės, procedūros ir standartai. Mokėjimams kortelėmis buvo pasirinkta „pritaikymo“ strategija, kad dabar naudojamos schemas ir jų operatoriai galėtų prisitaikyti prie naujų verslo bei techninių standartų ir procedūrų. EMT parengė aprašą, paaiškinantį, koku būdu kortelių schemas (taip pat kortelių leidėjai, jas įsigyjantys asmenys ir operatoriai) turėtų pritaikyti dabar naudojamas operacijas, kad jos atitiktų SEPA mokėjimų eurais kortelėmis principus. Pagrindinė naujųjų mokėjimo priemonių ypatybė yra ta, kad schemas, t. y. taisyklės, procedūros ir standartai, aiškiai atskirtos nuo infrastruktūros. Todėl SEPA mokėjimus galės apdoroti kiekviena infrastruktūra.

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

Finansų įstaigos atsako už savo SEPA produktų kokybę ir gali laisvai siūlyti savo klientams pažangesnius SEPA produktus, jei jie atitinka įvairias schemas ir aprašus.

Infrastruktūra užtikrina techninį tarpuskaitos ir atsiskaitymo operacijų, atliekant mokėjimus eurais, darbą.

EMT parengė aprašą, kuriame išaiškintos taisyklės ir procedūros, kuriomis turi vadovautis infrastruktūros valdytojai (pvz., automatizuotos tarpuskaitos namai, mokėjimo kortelių schemų apdorojimo įmonės ir kiti duomenis apdorojantys asmenys, kurie tvarko, perduoda su mokėjimais susijusią finansų įstaigų informaciją ir ja keičiasi).

Tradiciskai šie infrastruktūros valdytojai atsakingi už taisyklių, procedūrų ir standartų, susijusių su vidaus mokėjimais, parengimą ir taikymo priežiūrą. Be to, jie paprastai siūlo duomenų apdorojimo paslaugas ir finansų įstaigoms. Naujoje SEPA sistemoje taisyklės ir standartus apibrėžia SEPA schemas, kurios yra atskirtos nuo duomenų apdorojimo infrastruktūros. Toks atskyrimas leis infrastruktūros valdytojams konkuruoti ir siūlyti savo duomenų apdorojimo paslaugas bet kuriam bankui ar kortelių schemas valdytojui.

STEP2, pirmuosius visos Europos automatizuotos tarpuskaitos namus, valdo bendrovė „EBA clearing“. Kitiems Europos tarpuskaitos namams atstovaujanti Europos automatizuotos tarpuskaitos namų asociacija (EACHA) sukūrė sistemą, užtikrinančią skirtingų Europos infrastruktūros platformų suderinamumą. Taikant šią sistemą kiekvienas klientas Europoje turėtų galimybę siųsti ir gauti visus SEPA kredito ir tiesioginio debeto pervedimus.

Paslaugos vykdančios klientų operacijas

Remiantis SEPA schemomis, finansų įstaigos gali savarankiškai ar bendradarbiaudamos su kitomis įstaigomis kurti pažangesnius produktus ir siūlyti juos savo klientams. Šios paslaugos turi būti skaidrios. Apie jų vykdymą privaloma pranešti EMT.

Kurdama SEPA schemas ir aprašus, EMT didžiausią dėmesį skiria operacijoms tarpbankinėje erdvėje. 2008 m. EMT nusprendė išplėsti savo veiklą ir suaktyvinti

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

darbą klientų sektoriuje. Šios veiklos tikslas – kurti SEPA paslaugas, kurios leistų plačiau naudoti SEPA mokėjimo priemones.

Pradėtos kurti paslaugos, kurios klientams suteikia galimybę pradėti vykdyti SEPA mokėjimus apsiperkant internete, naudojant internetinės bankininkystės taikomasias programas, t. y. **mokėjimą internetu**, ar mobiliuosius telefonus, t. y. **mokėjimą mobiliuoju telefonu**. Kitos paslaugos skirtos elektroniam mokėjimų patvirtinimui. Pavyzdžiui, **elektroninio pateiktų ir apmokėtų sąskaitų sutikrinimo** paslauga siūloma mokėjimą atlikusiems klientams. Naudojantis šia paslauga, mokėtojai elektroniniu būdu pateikta sąskaita sutikrinama su iš jo gautu mokėjimu, tada mokėjimo gavėjo apskaitos duomenys automatiškai atnaujinami. Eurosistema skatina EMT tęsti darbą, vystant šias pridėtinės vertės paslaugas.

Be EMT kuriamų paslaugų jau pradėta kurti viena iš dažniausiai naudojamų pridėtinę vertę sukuriančių paslaugų – **elektroninio sąskaitų pateikimo** paslauga. Ši paslauga klientams siūloma prieš atliekant mokėjimą. Sąskaitos siunčiamos tiesiai į mokėtojo internetinės bankininkystės taikomąją programą, o mokėtojai priėmus sąskaitą, automatiškai sukuriama mokėjimo nurodymas, kuriame yra visa svarbi informacija apie mokėtoją ir mokėjimo gavėją. Šį darbą atlieka Europos Komisijos elektroninių sąskaitų pateikimo ekspertų grupė. Elektroninio sąskaitų pateikimo sistemą planuojama sukurti iki 2009 m. pabaigos. Tokias iniciatyvas EMT labai skatina, nes sujungus pridėtinę vertę kuriančias paslaugas su SEPA mokėjimo priemonėmis visam ūkiui sukuriama didžiulis taupymo potencialas, nes nereikia tvarkyti popierinių dokumentų ir pereinama prie automatizuoto nenutrūkstamo („nuo pradžios iki pabaigos“) duomenų apdorojimo.

Prieš mokėjimą
siūlomos pridėtinę
vertę sukuriančios
paslaugos

Mokėjimo
apdorojimas

Po mokėjimo
siūlomos pridėtinę
vertę sukuriančios
paslaugos

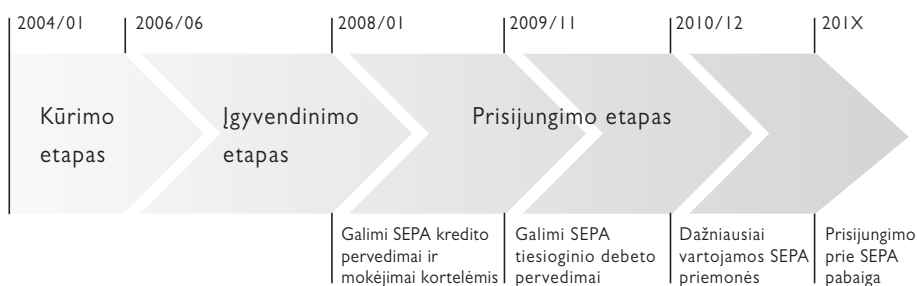
Automatizuotas nenutrūkstamas („nuo pradžios iki pabaigos“) apdorojimas:

BENDROS MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖS (SEPA) KŪRIMAS

> ĮGYVENDINIMO ETAPAI

SEPA projekto įgyvendinimą EMT suskirstė į tris pagrindinius etapus: kūrimo, įgyvendinimo ir prisijungimo.

EMT pasiūlytas grafikas

Pirmasis – **kūrimo** – etapas prasidėjo 2004 m. Šiame etape buvo kuriamos naujos kredito pervedimo ir tiesioginio debeto schemas bei kortelių, tarpuskaitos ir atsiskaitymo infrastruktūros principai. Buvo sukurti būtinieji standartai ir nustatyti saugumo reikalavimai.

Antrasis – **įgyvendinimo** – etapas prasidėjo 2006 m. viduryje ir tęsėsi iki 2007 m. pabaigos. Šiame projekto etape daugiausia dėmesio buvo skiriama pasirengimui pradėti naudoti naujas SEPA mokėjimo priemones, standartus ir infrastruktūrą. Be to, šiame etape buvo atliekamos testavimo procedūros. Visose euro zonos šalyse įkurti nacionaliniai įgyvendinimo ir prisijungimo koordinavimo komitetai padėjo stebėdami įvairių suinteresuotųjų šalių rengimąsi įgyvendinti SEPA. Šiame procese dalyvaujančios suinteresuotosios šalys yra labai skirtingos – bankai, infrastruktūros operatoriai, viešojo administravimo įstaigos, įmonės ir kiti vartotojai.

Paskutinis etapas – tai **prisijungimo** etapas. Jo metu nacionalinės mokėjimo schemas bus naudojamos kartu su naujomis SEPA schemomis. Klientams bus siūlomos ir senos nacionalinės, ir naujos SEPA priemonės, o tarpuskaitos ir atsiskaitymų infrastruktūros galės apdoroti mokėjimus, atliktus abiejų rūšių priemonėmis. Siekiama, kad pamažu pačios rinkos pastangomis iki 2010 m. pabaigos didžiausia operacijų dalis būtų vykdoma SEPA mokėjimo priemonėmis.

Pasibaigus prisijungimo laikotarpiui nei eurų mokėjimų, vykdomų pagal dabartines kredito pervedimo ir tiesioginio debeto schemas, priėmimo, nei siuntimo paslaugos klientams nebebus teikiamos.

SEPA ĮTAKA SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

SEPA projektas turės didelę įtaką visoms suinteresuotosioms šalims, nes atsiras ir naujų galimybių, ir naujų uždavinių. SEPA padidins konkurenciją paversdama euro zoną integruota rinka, kurioje teikėjai galės siūlyti savo paslaugas visai euro zonos rinkai. Didesnis paslaugų teikėjų pasirinkimas kartu su masto ekonomija užtikrins, kad klientams bus pasiūlyta įvairesnių konkurencingų mokėjimo sprendimų. Be to, SEPA suteiks daug papildomų galimybių.

SEPA ĮTAKA SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

> PRIVATIEMS KLIENTAMS

SEPA mokėjimo priemonės bus prieinamos visoje euro zonoje, todėl klientams bus lengviau.

- > Klientams **reikės tik vienos banko sąskaitos**. Iš šios sąskaitos jie galės atlikti kredito pervedimus ir tiesioginio debeto mokėjimus eurais visoje euro zonoje taip pat paprastai, kaip atlieka mokėjimus savo šalyje. Pavyzdžiui, jie galėtų mokėti nuomos mokesčius už užsienyje studijuojančius vaikus, sumokėti už vasarnamį ar atsiskaityti už Europos įmonių teikiamas paslaugas, pavyzdžiui, mobiliojo telefono, draudimo, komunalinių paslaugų įmonių ir kitas paslaugas. Žmonėms, kurie gyvena, dirba ar mokosi užsienio šalyse, nereikės turėti vienos sąskaitos savo šalyje, o kitos – užsienyje.
- > Bus veiksmingesnis ir **mokėjimo kortelių** naudojimas, nes klientai galės naudotis ta pačia kortele visiems mokėjimams eurais. Tai sumažins būtinybę turėti grynųjų pinigų.
- > Klientams bus galima pasiūlyti **naujoviškų paslaugų**, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje jie yra. Ilgalaikis bankų sektoriaus tikslas – pasiekti, kad SEPA mokėjimo priemonės būtų naudojamos tik elektroniniu būdu. Tada būtų nesunku mokėjimus susieti su pridėtine verte sukuriančiomis paslaugomis, t. y. su paslaugomis, kurios padės supaprastinti mokėjimo procesą privatiems klientams ir verslo įmonėms prieš mokėjimo įvykdymą ir po to. Tai ir elektroninio sąskaitų pateikimo, mokėjimo mobiliuoju telefonu ar internetu, oro linijų elektroninių bilietų ar elektroninio pateiktų ir apmokėtų sąskaitų sutikrinimo paslaugos. Todėl vartotojai sugaiš mažiau laiko tvarkydami savo mokėjimus.

> PREKYBININKAMS

Mokėjimo kortelės tampa vis populiarese vartotojų mokėjimo priemone, sparčiai keičiančia čekius ar mokėjimus grynaisiais. Tikimasi, kad ir ateityje naudojimas kortelėmis didės. Kad prekybininkai galėtų priimti mokėjimą kortele, jie turi sudaryti sutartį su banku – atsiskaitymų tarpininku, kuris vykdo mokėjimus kortele, apdorodamas informaciją apie mokėjimą bei kortelės turėtoją ir toliau perduodamas tą informaciją per tarpuskaitymą infrastruktūrą kortelės turėtojo bankui. Šiuo atveju SEPA turi tokius pranašumus:

- > Atsiskaitymų tarpininkai galės apdoroti visus SEPA reikalavimus atitinkančius mokėjimus kortele, net ir tarptautinius. SEPA aplinkoje prekybininkai galės **pasirinkti bet kurį atsiskaitymų tarpininką** euro zonoje mokėjimams kortele apdoroti – tai padidins konkurenciją ir sumažins sąnaudas.
- > Mokėjimo kortelių skaitytuvai euro zonoje bus **vis labiau standartizuoti**. Dėl to bus didesnis skaitytuvų tiekėjų pasirinkimas, o prekybininkai galės priimti įvairesnes korteles turėdami vieną skaitytuvą. Didėjanti kortelių schemų konkurencija taip pat turėtų sumažinti aptarnavimo mokesčius.

SEPA ĮTAKA SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

> ĮMONĖMS

SEPA padės įmonėms supaprastinti mokėjimų administravimą.

> Įmonės galės atlikti visas savo finansines operacijas eurais centralizuotai **iš vienos banko sąskaitos, naudodamos SEPA mokėjimo priemones**. Bus paprasčiau apdoroti mokėjimus, nes visi gaunami ir siunčiami mokėjimai bus to paties formato. Įmonės, kurių verslas apima ne vieną euro zonos šalį, sutelkusios mokėjimo ir likvidumo valdymą vienoje vietoje, ne tik patirs mažesnes išlaidas, bet ir sutaupys laiko.

> **Pridėtinę vertę sukuriančios paslaugos**, pavyzdžiui, elektroninis sąskaitų pateikimas ir elektroninis pateiktų ir apmokėtų sąskaitų sutikrinimas, padės įmonėms toliau tobulinti mokėjimų tvarkymą. Šios paslaugos šiandien daugiausia siūlomos nacionaliniu lygiu, nes

dėl naudojamų skirtingų mokėjimo formatų ir teisinių reikalavimų tai daryti tarptautiniu lygiu yra sudėtinga. SEPA mokėjimo schemų standartizavimas leis lengviau įveikti šį trukdį, todėl įmonėms nuo pradžios iki pabaigos automatizuotos mokėjimo paslaugos bus naudingos.

> BANKAMS

Pradėjus naudoti naujas mokėjimo priemones ir įvairias visos euro zonos infrastruktūras, SEPA bus naudinga bankams, nes:

> Bankai galės **išplėsti** savo veiklą ir konkuruoti tarpusavyje euro zonos lygiu. Kiekvienam bankui bus paprasčiau siūlyti savo paslaugas klientams visoje euro zonoje. Be to, bankai galės plėsti verslą, siūlydami savo klientams ne tik SEPA produktus, bet ir pridėtinę vertę sukuriančias paslaugas.

> Naudojant SEPA, didės Europos integracija ir **rinkos veiksmingumas**. Suderinus mokėjimų vykdymo sąlygas, SEPA užtikrins vienodų taisyklių taikymą, atvirą prieigą vienodomis teisėmis, pasiekiamumą, skaidrumą ir sąveikumą, o tai skatins konkurenciją, kuri suteiks bankams galimybę tartis su jų paslaugų teikėjais dėl geresnių sąlygų.

Reglamentas Nr. 2560/2001 priimtas siekiant nustatyti vienodą komisijai mokestį už atitinkamus vidaus ir tarptautinius mokėjimus. Nuo 2002 m. liepos 1 d. jis taikomas mokėjimams kortelėmis ir grynųjų pinigų išdavimo iš bankomatų operacijoms, o nuo 2003 m. liepos 1 d. – už ne didesnius kaip 12 500 eurų kredito pervedimus. Nuo 2006 m. sausio 1 d. jis taip pat taikomas už ne didesnius kaip 50 000 eurų pervedimus eurais iš vienos eurų sąskaitos į kitą Europos Sąjungoje. Siekdama padėti įgyvendinti SEPA, Europos Komisija pasiūlė papildyti tarptautinių mokėjimų eurais taisyklės nuostatomis apie tiesioginį debetą ir užbaigti Reglamento peržiūrą 2009 m.

SEPA ĮTAKA SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

- > Dėl Reglamento Nr. 2560/2001, kuriame nustatytas vienodo komisinio mokesčio už tarptautinius ir atitinkamus vidaus mokėjimus ES principas, atsirado bankų tarptautinių mokėjimų įkainių ir sąnaudų neatitikimų. Šiuos neatitikimus galima panaikinti tik pertvarkius tarptautinių mokėjimų apdorojimą, tarpuskaitą ir atsiskaitymą taip, kad jie būtų tokie pat **veiksmingi ir nebrangūs**, kaip ir nacionaliniai mokėjimai. Tai yra pagrindinis SEPA tikslas.

> INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJAMS

Schemų parengimo atskyrimas nuo infrastruktūros valdytojų (tokių kaip automatizuotos tarpuskaitos namai ir mokėjimo kortelių operacijų apdorojimo įmonės) turėtų padidinti konkurenciją tarp infrastruktūros valdytojų.

- > Infrastruktūros valdytojų **neribos valstybės sienos** ir jie galės teikti savo paslaugas naudodami SEPA priemones visoje euro zonoje.
- > Įvairių infrastruktūrų valdytojų **sąveikumas**, arba sąsaja, taps įmanoma nustačius bendrus techninius standartus.
- > Mokėjimo kortelių operacijų apdorojimo įmonės galės **apdoroti įvairias kortelių schemas ir aptarnauti mokėjimų tarpininkus** visoje euro zonoje.

PRISIJUNGIMO ETAPO POVEIKIS KLIENTAMS

Tikimasi, kad klientai perėjimo prie SEPA beveik nepajus. Gali būti, kad jie pastebės tam tikrus pasikeitimus, kai nacionalinės mokėjimo priemonės bus keičiamos SEPA mokėjimo priemonėmis. Pavyzdžiui, nacionalinis kliento sąskaitos numeris bus pakeistas atitinkamu tarptautiniu numeriu (IBAN), o mokėjimams vykdyti naudojamos formos taip pat gali skirtis nuo šiuo metu naudojamų nacionalinių formų.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

Bendros mažmeninių mokėjimų rinkos kūrimas euro zonoje yra ilgalaikis procesas. Tačiau dabar, kai beveik visos sudedamosios dalys yra parengtos, vienas reikšmingas etapas jau įveiktas. Kitas žingsnis bus kurti ir siūlyti klientams pridėtinę vertę kuriančias paslaugas. Jos leis plačiau taikyti SEPA mokėjimus ir užtikrinti jų naudojimo patogumą, atitinkamai bus skatinama elektroninių mokėjimų erdvė, kurioje visos mokėjimo priemonės yra nuo pradžios iki pabaigos automatizuotos, plėtra.

BENDRA MOKĖJIMŲ EURAIS ERDVĖ (SEPA):

Automatizuotas nenutrūkstamas („nuo pradžios iki pabaigos“) apdorojimas;

Pridėtinę vertę
sukuriančios paslaugos;

+

Tik elektroniniu būdu

+

Bendros mokėjimo priemonės, infrastruktūra,
standartai ir teisinis pagrindas

> SEPA MOKĖJIMO PRIEMONĖS

EMT sukūrė dvi naujas mokėjimo schemas: SEPA kredito pervedimo ir SEPA tiesioginio debeto pervedimo schemas bei SEPA kortelių aprašą. Taikant šias bendras schemas ir aprašus, dabartinės nacionalinės priemonės bus nuosekliai pakeistos SEPA priemonėmis.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

SEPA KREDITO PERVEDIMAI

SEPA kredito pervedimo schema yra tarpbankinių mokėjimų schema, apibrėžianti bendras kredito pervedimų eurais taisykles ir procesus. Schemoje nustatytas bendras paslaugų lygis ir laikas, per kurį schemoje dalyvaujančios finansų įstaigos privalo pradėti vykdyti SEPA kredito pervedimus. Schema pradėta naudoti 2008 m. sausio mėn.

Kredito pervedimo schemos ypatybės:

- > Pasiekiamumas visoje SEPA – kiekvienas klientas yra pasiekiamas.
- > Visa suma įskaitoma į gavėjo sąskaitą; mokėjimo vertė – neribota.
- > Ilgiausias atsiskaitymo laikas – trys darbo dienos¹.
- > Schema atskirta nuo operacijų apdorojimo infrastruktūros.
- > Sąskaitoms identifikuoti naudojami IBAN ir BIC.
- > Išsamios atmestų ir grąžintų mokėjimų apdorojimo taisyklės.

Kas yra kredito pervedimas?

Mokėjimas, kurį inicijuoja mokėtojas. Vykdamas kredito pervedimą, mokėjimo nurodymas nusiunčiamas mokėtojo bankui (siuntėjo bankui), kuris perveda lėšas gavėjo bankui, galbūt per kelis tarpininkus.

¹ Pagal Mokėjimo paslaugų direktyvą, kuri pradės galioti 2009 m. lapkričio 1 d., ilgiausias atsiskaitymo laikas bus trys darbo dienos iki 2012 m. sausio 1 d., o po to - viena darbo diena.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

SEPA TIESIOGINIO DEBETO PERVEDIMAI

SEPA tiesioginio debeto pervedimo schema yra tarpbankinių mokėjimų schema, apibrėžianti bendras tiesioginio debeto pervedimų eurais taisykles ir procesus. Schemoje nustatytas bendras paslaugų lygis ir laikas, per kurį schemoje dalyvaujančios finansų įstaigos privalo pradėti vykdyti SEPA tiesioginio debeto pervedimus. SEPA tiesioginio debeto pervedimai bus vykdomi nuo 2009 m. lapkričio 1 d.

Pagrindinė tiesioginio debeto pervedimo schema

Pagal naująją tiesioginio debeto pervedimo schemą skolininkas tiesiogiai įgalios kreditorių nurašyti lėšas iš sąskaitos. Elektroninio įgaliojimo sprendimas leis vartotojams teikti elektroninius įgaliojimus naudojant internetinės bankininkystės programą.

Pagrindinės tiesioginio debeto pervedimo schemos ypatybės:

- > Ji prieinama visoje SEPA – tiesioginio debeto pervedimai gali būti atlikti kiekvienam gavėjui.
- > Apima periodinius ir vienkartinus mokėjimus eurais.
- > Nustatytas atsiskaitymo laikas – penkios darbo dienos vienkartinų mokėjimų atveju ar pirmojo iš periodinių mokėjimų atveju ir dvi darbo dienos – visų vėlesnių mokėjimų atveju.
- > Schema atskirta nuo operacijų apdorojimo infrastruktūros.
- > IBAN ir BIC naudojami sąskaitoms identifikuoti.
- > Išsamios atmestų ir grąžintų mokėjimų apdorojimo taisyklės.

Išskirtinės ypatybės

- > Kuriama verslo įmonių tarpusavio sandorių tiesioginio debeto schema. Ji kuriama pagal pagrindinę tiesioginio debeto schemą, papildytą verslo įmonių tiesioginio debeto sandoriams būtinomis ypatybėmis.

Kas yra tiesioginio debeto pervedimas?

Mokėjimas, kurį inicijuoja lėšų gavėjas per gavėjo banką po to, kai susitaria lėšų gavėjas ir mokėtojas (siuntėjas). Tiesioginio debeto pervedimai dažnai naudojami periodiniams mokėjimams atlikti (pvz., mokėjimams už komunalines paslaugas), iš anksto sudarius atitinkamą sutartį su mokėtoju. Tiesioginio debeto pervedimai taip pat naudojami vienkartiniam mokėjimams, kai mokėtojas leidžia atlikti mokėjimą.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

SEPA MOKĖJIMAI KORTELEMIS

SEPA mokėjimai kortelėmis bus atliekami vadovaujantis bendrais aukšto lygio principais, kurių turės laikytis ir korteles išleidžiančios įmonės ir jomis atliekamų mokėjimų tarpininkai bei kortelių schemų operatoriai. Šiuos principus nustatė EMT. Jie vadinami SEPA kortelių aprašu.

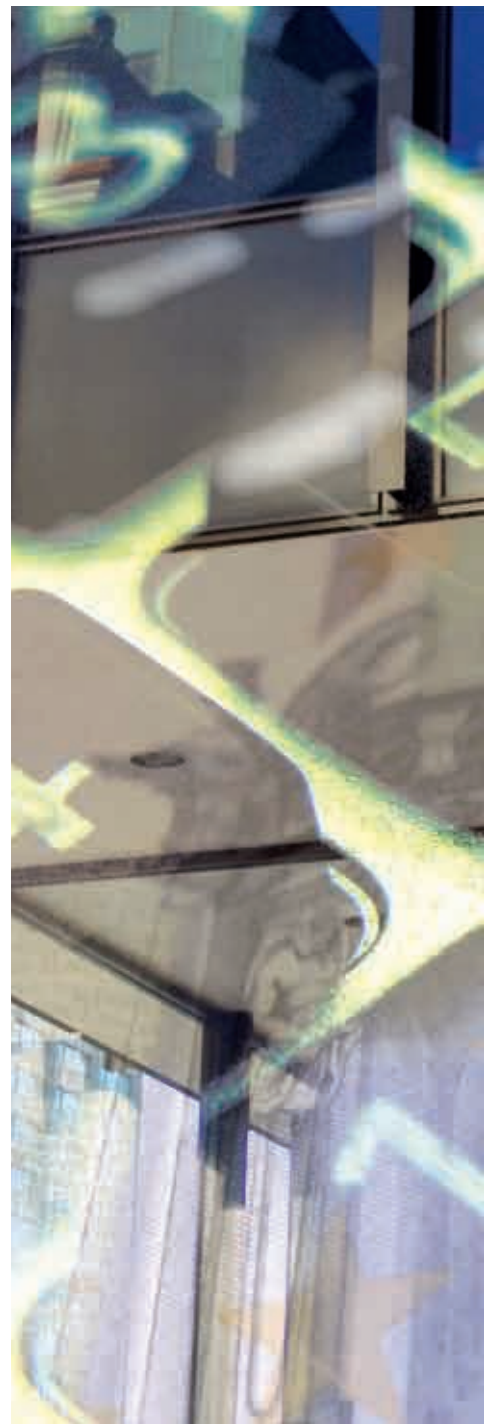
SEPA mokėjimų kortelėmis ypatybės:

- > Kortelių turėtojai galės atsiskaityti viena kortele visoje euro zonoje (išskyrus tuos atvejus, kai prekybos įmonės nepriims tam tikrų kortelių rūšių).
- > Kortelių turėtojai ir prekybos įmonės galės atlikti ir priimti mokėjimus kortelėmis visoje euro zonoje vienodomis sąlygomis.
- > Mokėjimo kortelių operacijų apdorojimo įmonės galės konkuruoti tarpusavyje ir siūlyti savo paslaugas visoje euro zonoje, dėl to mokėjimo kortelių operacijų apdorojimo rinka taps konkurencingesnė, patikimesnė ir ekonomiškai veiksmingesnė.

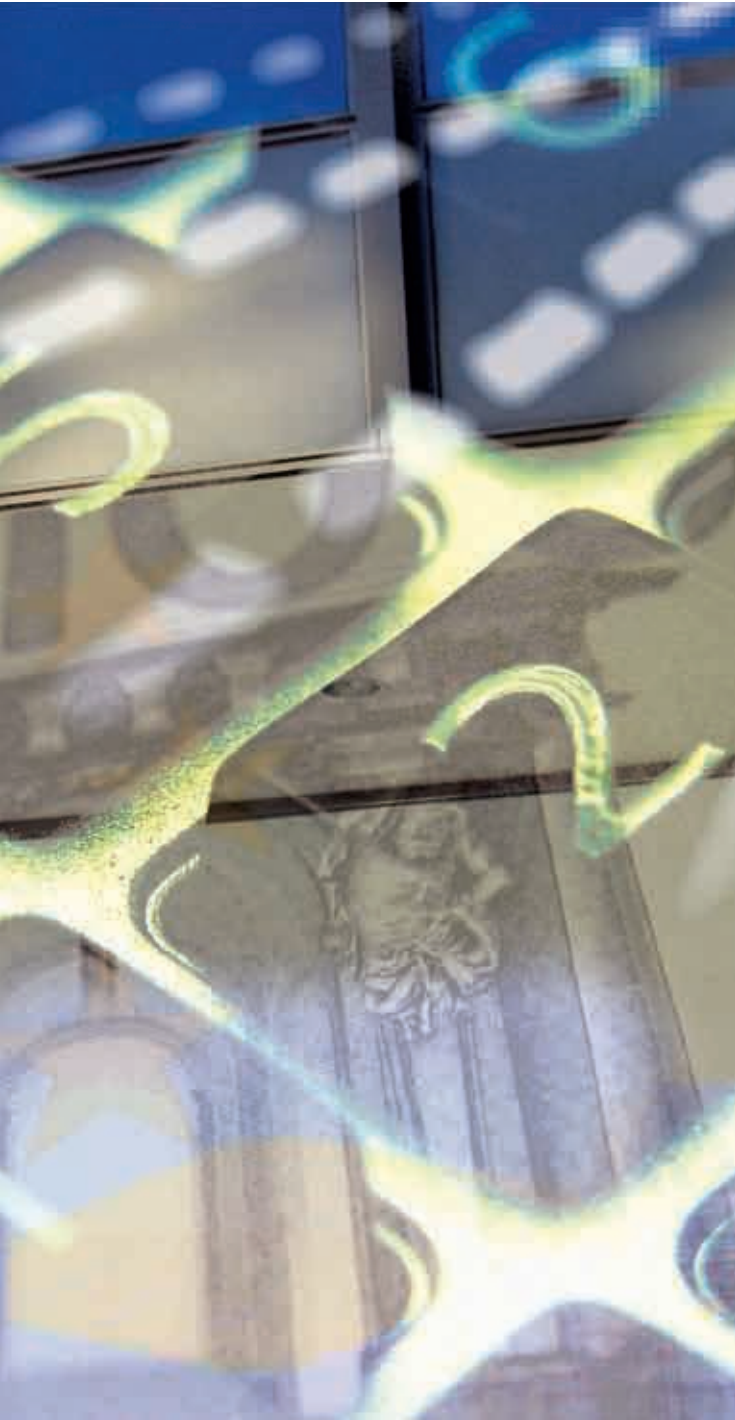
Kas yra mokėjimas kortele?

Iš visų mokėjimo kortelių rūšių, kuriomis gali naudotis kortelių turėtojai, galima išskirti dvi pagrindines:

- > **debeto kortelės** – atsiskaitant už pirkinius lėšos tiesiogiai nurašomos iš kortelės turėtojo sąskaitos.
- > **kredito kortelės** – jų turėtojai gali atsiskaityti jomis už pirkinius tiek, kiek leidžia kredito limitas. Iki nurodyto laikotarpio pabaigos padengiamas visas susidaręs įsiskolinimas arba jo dalis, o nepadengta dalis laikoma suteiktu kreditu, už kurį kortelės turėtojas privalo mokėti palūkanas.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

SEPA GRYNIEJI PINIGAI

Sklandžiam mokėjimo sistemų veikimui užtikrinti reikalingos įvairios mokėjimo priemonės, įskaitant ir grynuosius pinigus.

ECB, siekdamas sukurti profesionaliems grynųjų pinigų tvarkytojams skirtą bendrą grynųjų eurų erdvę, susitarė dėl įvairių priemonių, kurios padėtų Eurosistemoje užtikrinti sąžiningą konkurenciją dėl paslaugų, susijusių su grynaisiais pinigais. Šios priemonės turi įtakos bankų sektoriui, kuris yra pagrindinis Eurosistemos partneris ir tarpininkas, aprūpinantis visuomenę grynaisiais pinigais. Vidutiniu laikotarpiu toliau bus siekiama suderinti nacionalinių centrinių bankų teikiamas paslaugas, susijusias su grynaisiais pinigais.

Kas leidžia banknotus?

ECB turi išimtinę teisę suteikti leidimą išleisti banknotus euro zonoje. Eurų banknotus į apyvartą išleidžia Eurosistemos nacionaliniai centriniai bankai, kurie aprūpina jais bankų sektorių. Gyventojai dažniausiai banknotus gauna per bankomatus.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

> SEPA INFRASTRUKTŪROS

EMT apraše, kuriame nustatyti reikalavimai SEPA tarpuskaitos ir atsiskaitymų mechanizams, išdėstyti principai, leidžiantys infrastruktūros valdytojams atlikti mokėjimų operacijas, naudojant SEPA kredito pervedimų ir tiesioginio debeto pervedimų schemas. Jame atskirti schemų (įvairioms mokėjimo priemonėms taikomų taisyklių) ir infrastruktūros (operacijų apdorojimo paslaugų finansų įstaigoms teikėjų) vaidmenys ir atsakomybės sritys. Apraše suklasifikuotos ir įvairios infrastruktūros rūšys – pradedant Visos Europos automatizuotos tarpuskaitos namų naudojama infrastruktūra grupės viduje ir baigiant dvišaliais susitarimais. SEPA tarpuskaitos ir atsiskaitymų mechanizmų aprašas pradėjo galioti 2008 m. sausio mėn.

SEPA TARPUSKAITOS IR ATSISKAITYMŲ INFRASTRUKTŪROS YPATYBĖS

Eurosistema siekia, kad pagrindinė infrastruktūra užtikrintų mokėjimų eurais pervedimą ir gavimą naudojant SEPA mokėjimo priemones iš ir į visų bankų sąskaitas euro zonoje. Bankai būtų pasiekiami tiesiogiai, netiesiogiai per bankus tarpininkus arba netiesiogiai per infrastruktūros sąsajas. Kad būtų galima veiksmingai keisti mokėjimų pranešimais, infrastruktūros valdytojai turėtų priimti vienodas taisykles dėl jų sąveikumo. Taip pat siekiama užtikrinti visišką infrastruktūros valdytojų teikiamų paslaugų ir nustatytų kainų skaidrumą.

Kas yra tarpuskaita ir atsiskaitymas?

Tarpuskaita – tai mokėjimo nurodymų persiuntimo, suderinimo ir patvirtinimo bei galutinių atsiskaitymo pozicijų nustatymo (pagal pavienius mokėjimo nurodymus arba pagal mokėjimo nurodymų grupes) procesas.

Atsiskaitymas – tai mokėtojo lėšų pervedimas gavėjui (iš mokėtojo banko lėšų gavėjo bankui).

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

Todėl SEPA tarpuskaita ir atsiskaitymas bus kuriami taip, kad jie užtikrintų:

- > visų euro zonos bankų pasiekiamumą; ir
- > schemų ir infrastruktūrų atskyrimą.

> STANDARTIZAVIMAS

SEPA mokėjimo schemoms EMT pasirinko gerai žinomus tarptautinius standartus. Pagrindinis tikslas – užtikrinti automatizuotą visų mokėjimų eurais apdorojimą. Tai yra trijų lygių procesas.

- > SEPA taisyklėse dėl kredito pervedimų ir tiesioginio debeto EMT nustatė **verslo reikalavimus**, apibūdinančius duomenis, kuriais turi pasikeisti finansų tarpininkai. Atsižvelgdama į šiuos verslo reikalavimus, EMT sukūrė **loginių ryšių reikalavimus**.
- > Galiausiai pagal šių loginių ryšių reikalavimus sukuriama konkretūs **pranešimų standartai**. Buvo pasirinkti UNIFI (ISO 20022) XML pranešimų standartai, kuriuos sukūrė Tarptautinė standartizacijos organizacija. Be to, EMT parengė SEPA įgyvendinimo gaires, kuriose numatytas UNIFI pranešimų standartų taikymas.

EMT nusprendė, kad vadovautis UNIFI standartais bus privaloma atliekant operacijas tarpbankinėje erdvėje; jais vadovautis rekomenduojama ir atliekant operacijas su klientais.

Kas yra standartai?

Standartai – tai taisyklės, taikomos technologijai, elgesiui ir sąveikoms. Norint užtikrinti IT sistemų suderinamumą ir sąveikumą bei skatinant mokėjimo proceso automatizavimą, būtini techniniai standartai.

SEPA SUDEDAMOSIOS DALYS

> TEISINIS PAGRINDAS

Mokėjimo paslaugų direktyva (MPD) yra SEPA mokėjimams būtinas teisinis pagrindas. Ji bus taikoma ir esamiems nacionaliniams mokėjimo produktams. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė MPD 2007 m. Ji turi būti perkelta į nacionalinę teisę vėliausiai 2009 m. lapkričio mėn. Direktyvoje nustatyti trys svarbiausi dalykai, aprašomi toliau.

TEISĖ TEIKTI MOKĖJIMO PASLAUGAS VISUOMENEI

Šia direktyva siekiama suvienodinti reikalavimus, keliamus mokėjimo paslaugų teikėjams ne bankams, norintiems patekti į rinką. Ji padės skatinti naujoves ir sukurs vienodas galimybes stiprėjančios konkurencijos aplinkoje.

SKAIDRUMO IR INFORMACIJOS REIKALAVIMAI

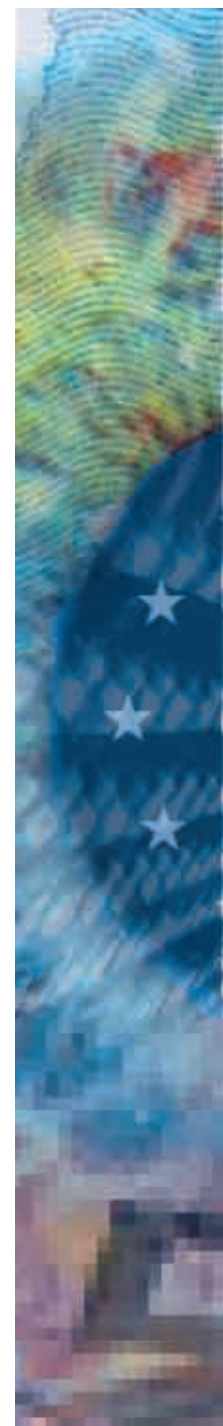
Direktyvoje nustatyti aiškūs ir nuosekliai suderinti informacijos pateikimo reikalavimai, kuriais turės vadovautis visi mokėjimo paslaugų teikėjai, nesvarbu, ar jie siūlytų SEPA mokėjimo priemones, ar esamus nacionalinius mokėjimo produktus. Ją įgyvendinus, bus daugiau skaidrumo, kuris bus naudingas klientams, be to, bus visiškai suderintos šiuo metu labai nevienodos nacionalinės taisyklės.

Kas yra MPD?

2007 m. Europos Parlamentas ir ES Taryba priėmė direktyvą dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje – Mokėjimo paslaugų direktyvą. Ši Direktyva užtikrins, kad visiems Europoje atliekamiems mokėjimams būtų taikomi tie patys teisiniai principai.

MOKĖJIMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ IR GAVĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

Direktyvoje aiškiai apibrėžtos pagrindinės mokėjimo paslaugų gavėjų ir teikėjų teisės ir įsipareigojimai. Ji taip pat sukurs SEPA būtiną teisinį pagrindą, suderindama šiuo metu galiojančius skirtingus nacionalinės teisės aktų reikalavimus.

SEPA IR EUROSISTEMA

> EUROSISTEMOS SEPA VIZIJA

Eurosistemoje SEPA suprantama kaip „bendra mokėjimo paslaugų rinka, kurioje yra veiksminga konkurencija ir nėra atskiriami tarptautiniai ir nacionaliniai mokėjimai euro zonoje.“

Bendras Europos Komisijos ir Europos centrinio banko pareiškimas, 2006 m. gegužės mėn.

Kodėl Eurosistemai aktuali SEPA?

Eurosistema domisi SEPA projektu ir mokėjimo sistemų finansine integracija apskritai, nes Europos bendrijos steigimo sutartyje yra jai nustatyta užduotis skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą ir užtikrinti finansų stabilumą.

> PAGRINDINIAI EUROSISTEMOS SIEKIAI

Eurosistema skatina nuolatinį SEPA tobulinimą, siekdama užtikrinti, kad būtų patenkinti klientų poreikiai ir reikalavimai. Nedelsiant reikėtų:

- > sudaryti galimybes visiems vartotojams naudotis SEPA tiesioginio debeto paslauga nuo 2009 m. lapkričio mėn.;
- > tęsti iniciatyvas kurti papildomą Europos kortelių schemą;
- > plačiau naudoti SEPA mokėjimo priemones, pasiūlant ir pridėtinę vertę sukuriančių paslaugų, pavyzdžiui, elektroninio sąskaitų pateikimo, elektroninio pateiktų ir apmokėtų sąskaitų sutikrinimo, mokėjimo internetu ir kt., užtikrinančias automatizuotą nenutrūkstamą („nuo pradžios iki pabaigos“) duomenų apdorojimą.

SEPA IR EUROSISTEMA

> SEPA SUKŪRIMO UŽTIKRINIMAS

Siekdama sukurti SEPA, Eurosistema remia šį projektą, skatindama keisti sistemą ir numato toliau:

- > vadovauti, kuriant tokią mažmeninių mokėjimų rinką, kuri geriausiai atitiktų ES interesus;
- > dirbti su viešuoju sektoriumi, kad šis sektorius kuo anksčiau pradėtų taikyti SEPA mokėjimo produktus visose šalyse;
- > dirbti su visais vartotojais, kad EMT atsižvelgtų ir į jų lūkesčius;
- > prisidėti koordinuojant informacijos teikimą:
 - > tarptautiniu mastu – kartu su Europos Komisija ir EMT jų informacijos teikimo veiklai koordinuoti;
 - > nacionaliniu lygiu – kartu su visų euro zonos šalių koordinavimo įstaigomis. Šias koordinavimo įstaigas iš esmės sudaro šalių vyriausybių, nacionalinių bankų asociacijų ir nacionalinių centrinių bankų atstovai. Jų tikslas – užtikrinti, kad būtų įgyvendinti pagrindiniai SEPA elementai, o visi nacionaliniai bankų sektoriai būtų informuoti apie SEPA ir būtų jai pasirengę.

SEPA IR EUROSISTEMA

> ILGALAIKIAI EUROSISTEMOS LŪKESČIAI

Eurosistema skatina Europos mokėjimų tarybą tęsti darbą kuriant šiuolaikišką, Europos piliečių poreikius ir reikalavimus atitinkančią bendrą mažmeninių mokėjimų rinką euro zonoje. Ilgu laikotarpiu Eurosistema tikisi, kad visi mokėjimai euro zonoje bus atliekami vietoje ir bus ne mažiau saugūs ir veiksmingi negu tie, kuriuos šiuo metu vykdo geriausiai veikiančios nacionalinės mokėjimo sistemos.

KOKYBĖ

Bendroje mokėjimų eurais erdvėje mokėjimai eurais savo greičiu ir patogumu prilygs, o gal ir pralenks geriausiai šiuo metu veikiančias nacionalines mokėjimo sistemas.

SUINTERESUOTŪJŲ ŠALIŲ DALYVAVIMAS

Visos suinteresuotosios šalys dalyvaus nuolatos tobulinant SEPA. Nors artimiausiu metu SEPA visiems yra rimtas uždavinys, ilgu laikotarpiu ji suteiks reikšmingą galimybę naudotis Europos integracijos ir technologijos pažangos teikiama nauda.

SAUGUMAS

Naudodamiesi SEPA mokėjimo priemonėmis klientai jausis saugesni dėl joms taikomų minimalių apsaugos standartų.

STANDARTIZAVIMAS

Ilgu laikotarpiu visi mokėjimai euro zonoje bus nuo pradžios iki pabaigos apdorojami automatizuotai, vadovaujantis aiškiais ir visuotinai prieinamais standartais.

PASIRINKIMAS

Suinteresuotosios šalys galės rinktis skaidrias SEPA mokėjimo priemones ir nebus ribojamos šalies sienų. Visi klientai turės didesnę bankų ir mokėjimo produktų pasirinkimą. Pagaliau finansų įstaigos galės rinktis iš daugelio mokėjimo sistemos infrastruktūros valdytojų ir mokėjimo kortelių operacijų apdorojimo įmonių.

KONKURENCIJA

SEPA padidins konkurenciją paversdama euro zoną integruota rinka, kurioje teikėjai galės siūlyti savo paslaugas visai euro zonos rinkai neribojami valstybės sienų.

© Europos centrinis bankas, 2009

Adresas Kaiserstrasse 29,
60311 Frankfurt am Main, Vokietija

Pašto adresas Postfach 16 03 19,
60066 Frankfurt am Main, Vokietija

Telefonas +49 69 1344 0

**Interneto
svetainės adresas** <http://www.ecb.europa.eu>

Faksas +49 69 1344 6000

Maketas ir dizainas Alexander Weiler
Visuelle Kommunikation,
Hiunštetenas, Vokietija

Spausdino Imprimerie Centrale s.a.,
Liuksemburgas

Visos teisės saugomos.

ISBN (elektroninė versija) 978-92-899-0585-5

